

ACTIEPLAN 2018-2020
GEVANGENIS IEPER
Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Inleiding

Op 8 maart 2013 werd het decreet betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Het decreet geeft een stevigere basis voor de werking van het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Het beoogt het beschikbaar en toegankelijk maken van integrale en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening op maat van gedetineerden en hun directe sociale omgeving. Om dit te kunnen realiseren, voorziet het decreet onder andere in een meer geïntegreerde planning en uitvoering van de organisatie van de hulp- en dienstverlening.

De hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de gevangenis van Ieper kent sinds 2016 een stabiele periode. De aanwezige infrastructuur biedt de kans te werken aan de uitbouw van een kwaliteitsvol aanbod, zowel individueel als in groep. Graag wens ik, als beleidscoördinator, alle medewerkers en samenwerkingspartners te bedanken die hun schouders zetten onder de uitbouw en de realisatie van het hulp- en dienstverleningsaanbod. Het is mede dankzij hun inzet, medewerking en enthousiasme dat kansen gecreëerd worden en we een verschil kunnen maken.

Delphine Vanhaelemeesch
Beleidscoördinator hulp- en dienstverlening
Gevangenis Ieper

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Analyse van de context.....	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Situering gevangenis.....	3
Historiek.....	3
Type en regime	3
Capaciteit en populatie.....	3
Personeel	4
1.3. Aanbod hulp- en dienstverlening	4
Het beleidsteam in Ieper	4
Het coördinatieteam in Ieper	5
Ander overleg: werkgroepen en stuurgroepen.....	5
Partnerorganisaties en aanbodverstrekkers	5
Het aanbod van naderbij bekeken	6
2. Actieplan.....	9
2.1. Inleiding	9
Opmaak derde actieplan	9
Proces gezamenlijke beleidsvoering.....	9
Wat is dit document?	10
2.2. Missie, doelstellingen en opdrachten	10
2.3. Strategische keuzes, operationele doelstellingen en acties 2018-2020	11
Strategische doelstelling 1: De hulp- en dienstverlening heeft een integraal doelgroepenbeleid ontwikkeld vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.	11
Strategische doelstelling 2: Het draagvlak voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden wordt bestendigd door de Vlaamse en justitiële partners.....	14
Strategische doelstelling 3: De directe sociale omgeving van gedetineerden is waar mogelijk betrokken bij het hulp- en dienstverleningsaanbod in de gevangenis van Ieper.	15
Strategische doelstelling 4: We bereiden de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper voor.....	17
Strategische doelstelling 5: De huidige samenwerkingsverbanden tussen de hulp- en dienstverleners blijven intact tijdens de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper.	18
3. Samenvatting actieplan gevangenis Ieper 2018-2020	20

1. Analyse van de context

1.1. Inleiding

Iedere gevangenis kent zijn specifieke context. Het is daarom belangrijk om even stil te staan bij de context van de gevangenis van Ieper. Dit betreft een aantal factoren die niet beïnvloedbaar zijn, maar waar rekening mee gehouden moet worden. Vervolgens schetsen we een beeld van de huidige hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Ieper.

1.2. Situering gevangenis

Historiek

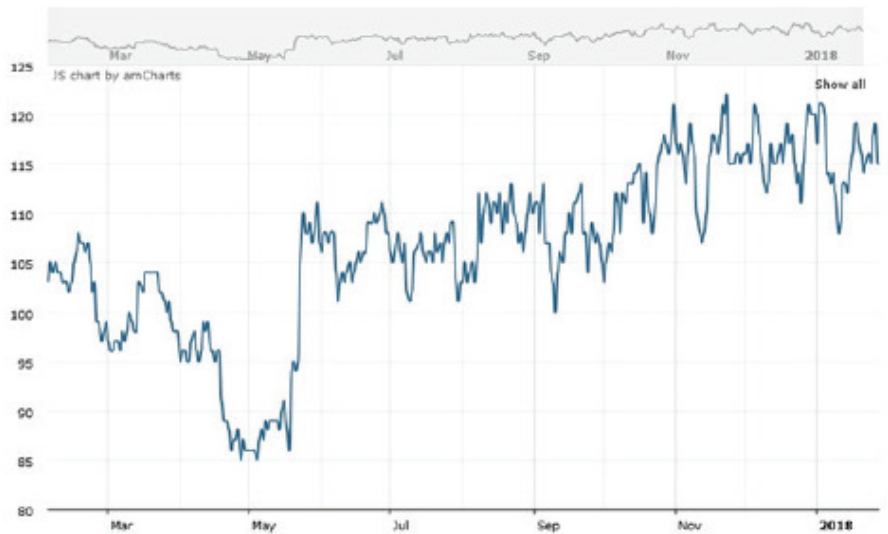
In 1843 werd beslist om een nieuwe gevangenis te bouwen in Ieper. De rechthoekige vorm werd gebouwd volgens de opvatting van Ducpétiaux: een cellulair systeem van heropvoeding door isolatie en meditatie. De gevangenis werd in 1876 in gebruik genomen. Ingevolge de quasi totale vernieling tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de gevangenis in de jaren '20 heropgebouwd, zij het kleiner van omvang. Vanaf de jaren '70 werd er regelmatig verbouwd en uitgebreid om te voldoen aan de veranderende infrastructurele noden en behoeften. In 2011 startte de bouw van twee nieuwe vleugels met onder meer een bezoekszaal, bibliotheek, sportruimtes, leslokalen en kantoorruimtes. In 2016 werden deze vleugels in gebruik genomen. In 2017 werd de administratieve gang volledig verbouwd, zodat de werken op heden voltooid zijn. De komende periode starten er naar alle waarschijnlijkheid werken aan de cellulaire gedeeltes waardoor de gevangenis in de toekomst aanzienlijk in capaciteit zal uitbreiden en opnieuw de omvang zal hebben als de oorspronkelijke gevangenis van vóór WO I.

Type en regime

De gevangenis van Ieper is een gesloten inrichting en doet in hoofdzaak dienst als arresthuis voor het gerechtelijk arrondissement van West-Vlaanderen, afdelingen Ieper en Kortrijk. In de praktijk combineert ze deze functie met die van strafhuis door problemen van overbevolking in andere gevangnissen en om bepaalde veroordeelden uit de streek de kans te geven dicht bij huis hun reclassering uit te bouwen.

Capaciteit en populatie

De gevangenis beschikt over 48 cellen, oorspronkelijk bedoeld voor 57 gedetineerden. Daarnaast zijn er acht plaatsen voor beperkte detentie. In tijden van overbevolking werd de capaciteit verdubbeld naar 114 bedden. De monocellen zijn ingericht als duocellen en de duocellen zijn omgebouwd tot cellen voor vier personen. De verhouding beklaagden t.o.v. veroordeelden is grosso modo 80-20. Veroordeelden vertrekken meestal snel op transfer zodra hun zaak definitief is. We hebben te maken met een relatief groot verloop. In 2016 was 84,2% van de populatie beklaagd en 13,9% veroordeeld. In 2017 bedroeg de gemiddelde bevolking 108 gedetineerden.

Evolutie van populatie vanaf februari 2017

Personeel

Het personeelskader van Justitie bestond in september 2017 uit 93,40 VTE, waarvan 80,70 VTE bewakingskader. De structurele Vlaamse partners bestonden in 2017 uit ongeveer 6 VTE, verdeeld over 23 personen.

1.3. Aanbod hulp- en dienstverlening

Om een kwaliteitsvol hulp- en dienstverleningsaanbod te realiseren vanuit de Vlaamse overheid is er nood aan een goede samenwerking en een overlegcultuur. Die samenwerking wordt concreet gemaakt binnen een aantal overlegorganen. Elke gevangenis heeft een beleidsteam en een coördinatieteam, bestaande uit de vertegenwoordigers van de hulp- en dienstverlenende actoren. Ook justitiepersoneel wordt hierbij betrokken. De beleidscoördinator zit beide teams voor. Het beleidsteam maakt een lokaal actieplan op betreffende de hulp- en dienstverlening in haar gevangenis. Het coördinatieteam volgt de uitvoering van het actieplan op.

Het beleidsteam in Ieper

Het beleidsteam bestaat uit zeven gemandateerden (één per domein + beleidscoördinator + gevangenisdirectie). De gemandateerden zijn bepaald door de organisaties en kunnen beleidsbeslissingen nemen.

Samenstelling 2018

Kris Witgeers (provinciaal expert VDAB)

Emma Dooms (ambassadeur vanuit De Rode Antraciet)

Karen Feys (forensisch coördinator CAW Centraal West-Vlaanderen)

Liesbeth De Wit¹ (gemandateerde vanuit VOCVO)

Peter Deruyck (coördinator Fronta, CGG Mandel en Leie & CGG Largo)

Bruno Debode (attaché gevangenisdirecteur)

Delphine Vanhaelemesch (beleidscoördinator)

¹ Vanaf 3 september 2018 wordt Liesbeth voor één jaar vervangen door Wendy Veys.

Het beleidsteam neemt beleidsbeslissingen en maakt een actieplan op waarin gedeelde, domein overschrijdende acties worden vastgelegd. Het beleidsteam legt de strategische en operationele doelstellingen vast. Het beleidsteam is verantwoordelijk voor *de evaluatie en de bijsturing* van het actieplan. De gemandateerde leden van het beleidsteam bepalen of ze mee kiezen voor de concrete uitwerking en inzetbaarheid van personeel bij de totstandkoming van bepaalde acties en/of van het aanbod.

Het coördinatieteam in Ieper

Het coördinatieteam bestaat uit vaste leden en staat in voor *de opvolging en de uitvoering* van het actieplan. Het coördinatieteam bespreekt de concrete planning, de uitwerking en de evaluatie van het aanbod naar aanleiding van beslissingen genomen door het beleidsteam.

Samenstelling 2018

Judith Coulier (trajectbegeleider JWW)	Silke Nelis (psycholoog Fronta, CGG)
Emma Dooms (sportfunctionaris DRA)	Luc Vermeersch (bibliotheekmedewerker)
Delphine Vanhaelemeesch (beleidscoördinator)	Roselien Vermeulen (organisatieondersteuner)
Kim Pottie (psychosociale dienst)	Nico Verstraete (penitentiair assistent)
Liesbeth De Wit ² (onderwijscoördinator VOCVO)	Bruno Debode (attaché gevangenisdirecteur)
Tine Van Laeken (cultuurfunctionaris DRA)	

Ander overleg: werkgroepen en sturgroepen

Om de samenwerking te optimaliseren is er een structureel overleg tussen de psychosociale dienst (PSD) en het justitieel welzijnswerk (JWW).

Specifieke werkgroepen werden in het verleden zo veel als mogelijk opgenomen in de werking van het coördinatieteam. Indien de noodzaak zich voordeed, werden in 2016-17 ad hoc overlegmomenten ingepland (bv. bibliotheekwerking, oproepen van gedetineerden). In de toekomst zal ook op deze manier gewerkt worden.

De overige overlegorganen zijn sturgroepen die specifieke projecten/thema's en samenwerkingsverbanden opvolgen. De provinciale samenwerkingsverbanden zijn:

- Open Leren Achter Tralies (OLAT): samenwerking tussen de Provincie (flankerend onderwijs) en Centrum Basiseducatie (CBE) om educatieve medewerkers te voorzien in de drie Open-Leercentra.
- Project sport: samenwerking met Sport Vlaanderen om sportlessen te voorzien in de drie West-Vlaamse gevangenissen.

Partnerorganisaties en aanbodverstrekkers

De hulp- en dienstverlening aan de gedetineerden in de gevangenis van Ieper komt tot stand door een samenwerking met en tussen verschillende partnerorganisaties en aanbodverstrekkers.

---

² Vanaf 3 september 2018 wordt Liesbeth voor één jaar vervangen door Wendy Veys.

Hieronder een overzicht van de structurele partners:

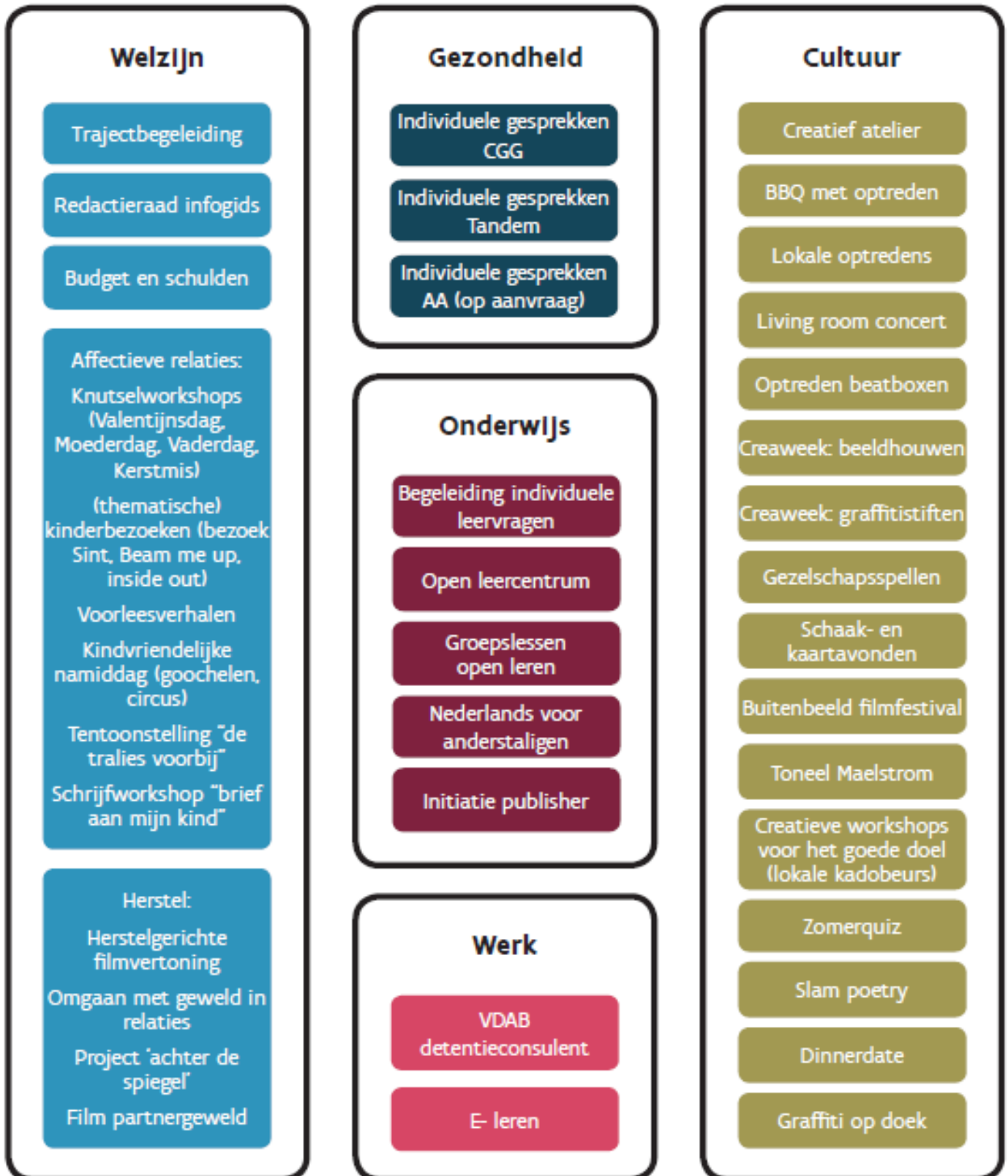
Het aanbod van naderbij bekeken

De hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de gevangenis van Ieper kent sinds 2016 een stabiele periode. De aanwezige infrastructuur biedt de kans te werken aan de uitbouw van een kwaliteitsvol hulp- en dienstverleningsaanbod, zowel individueel als in groep, en dit over de zes verschillende beleidsdomeinen heen: welzijn, gezondheid, onderwijs, werk, sport en cultuur.

De *individuele hulp- en dienstverlening* kent een vast aanbod, maar werd de voorbije periode aangevuld met een aantal nieuwe partners, zoals De Leerwinkel en Tandem. Sinds een aantal jaren is ook het *vast groepsaanbod* goed ingebed. Die vaste activiteiten worden periodiek – (twee)wekelijks, maandelijks of jaarlijks – georganiseerd en maken deel uit van een vast en wederkerend aanbod. Het groepsaanbod kent naast de vaste activiteiten ook een wisselend aanbod. Dat *variabel aanbod* bestaat uit diverse activiteiten en komt niet per definitie jaarlijks terug in de planning. De partners blijven zoeken naar een aanbod op maat van de gedetineerdenpopulatie in Ieper. Die gezamenlijke zoektocht resulteert in nieuw aanbod. Na evaluatie wordt dit aanbod soms als een vaste, weerkerende activiteit in de planning opgenomen, kan het sporadisch terugkeren (variabel aanbod) of wordt het niet meer georganiseerd.

In 2016-17 zag het hulp- en dienstverleningsaanbod er als volgt uit:

Sport

Fitness

Minivoetbal

Omnisport

Tafeltennis

Crossfit

Yoga

Voetbalmatch KTA

Sportiefste man

Initiatie balsporten
(trefbal, tjoekbal,
krachtbal, wackitball)

Baskettornooi

Voetbaltornooi

Sportweek
voetbalvarianten

Bibliotheek

Verfilmde boeken

Samen lezen

Modeltekenen

Graphic novels

Cartoon tekenen

Lezing Jan De Cock

Domelnoverstijgend

Multiculturele week:
didgeridoo, tag
rugby, voorstelling
gevangenissen
Malawi/Peru, atletiek,
chocoladeworkshop,
curling, origami,
wackitball, workshop
beatbox, insanity
fitness

Week van het hart:
initiatie EHBO, Eurofit
testen, film, insanity
fitness, rookstop, start
to fitness, ontspannend
tekenen, HIIT, gezonde
voeding, crossfit

Olympische week:
Filigrana, trashbeatz,
voorstelling Brazilië,
olympische BAKspelen

2. Actieplan

2.1. Inleiding

Opmaak derde actieplan

In uitvoering van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden werd aan elk beleidsteam gevraagd om op uiterlijk 15 juni 2018 zijn lokaal actieplan aan de gemengde commissie te bezorgen.

Door de onduidelijkheid met betrekking tot de (al dan niet) tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper kwamen wij met het beleidsteam in een specifieke situatie terecht. De situatie werd bovenlokaal voorgelegd en we kwamen tot volgende overeenkomst: *“Er is begrip voor de onzekere situatie. Het is daarom goed dat we wachten tot er duidelijkheid is over het al dan niet open blijven van de gevangenis. Het is wel de afspraak dat zodra er duidelijkheid is er stappen gezet worden voor het schrijven van een nieuw actieplan. Ondertussen blijven we constructief verder werken aan een kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening voor de gedetineerden.”*

De beslissing tot tijdelijke sluiting werd gecommuniceerd door de DG van EPI, maar de timing blijft onduidelijk. Desalniettemin vindt het beleidsteam het belangrijk dat er een actieplan komt, rekening houdend met de huidige situatie. Voorliggend actieplan is daarom gelinkt aan “het plan van aanpak gevangenis Ieper in kader van het masterplan³”.

De tijdelijke sluiting wordt opgedeeld in periodes:

- A Periode tot aan de sluiting (klassiek actieplan)
- B Sluiting
- C Voorbereiding heropstart
- D Effectieve heropstart
- E Eerste gedetineerden komen binnen
- F Voltallige bezetting

Dit actieplan beslaat vooral de eerste drie periodes, omdat de andere periodes qua tijdsduur verder rijken dan het voorliggend actieplan. Dit actieplan heeft namelijk betrekking op de lokale organisatie van de hulp- en dienstverlening voor de periode juli 2018 – december 2020.

Het doel van het beleidsteam is de huidige werking te behouden (en medewerkers te motiveren) tot de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper. We hopen dat de heropening zo vlot mogelijk verloopt en dat we vanuit de hulp- en dienstverlening ‘klaar’ zijn bij heropening.

Proces gezamenlijke beleidsvoering

De voorbije jaren legde het beleidsteam een intensieve weg af om te komen tot gezamenlijke beleidskeuzes. Daarbij was het de bedoeling om het aanbod voor de gedetineerden in Ieper op elkaar

---

³ Dit werkdocument is op te vragen bij het beleidsteam.

af te stemmen en samenwerking tussen verschillende partners te realiseren door te zoeken naar domeinoverstijgende thema's. Op basis van de evaluatie van de vorige actieplannen (2013-2015; 2016-2018), het strategisch plan 2015-20 en de context van de gevangenis van Ieper kwam huidig actieplan tot stand. De partners gaven hun ideeën op de vraag waar ze in Ieper de komende beleidsperiode (2016-2018) gezamenlijk aan willen werken om het strategisch plan verder te implementeren. De beleidscoördinator nam de rol van procesbegeleider op.

Wat is dit document?

Dit document geeft in doelstellingen weer waar de lokale Vlaamse en justitiële partners in de periode juli 2018 t.e.m. december 2020 gezamenlijk aan willen werken om het strategisch plan verder te implementeren in de gevangenis van Ieper. Het actieplan werd opgesteld door het beleidsteam en legt voor de betrokken actoren prioriteiten vast. Die prioriteiten kwamen voort uit de besprekingen van het beleidsteam en de werkgroep 'doelgroepenbeleid', met terugkoppeling naar het coördinatieteam.

In punt 2.3 vindt u het actieplan waarbij iedere strategische en operationele doelstelling gekaderd wordt. In bijlage vindt u samengevat de doelstellingen van het actieplan 2018-2020. Dit actieplan is een concrete stap die gezet wordt om te komen tot een inclusief, gecoördineerd en samenhangend hulp- en dienstverleningsbeleid via geïntegreerde beleidsvoering. Het is de bedoeling om de geplande doelstellingen en acties gezamenlijk met de actoren te realiseren.

2.2. Missie, doelstellingen en opdrachten

De missie van de Vlaamse Regering met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden luidt als volgt:

“De Vlaamse Gemeenschap waarborgt het recht van alle gedetineerden en hun directe sociale omgeving op een integrale en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening zodat ze zich kunnen ontplooiën in de samenleving.”

- **Alle gedetineerden:** beklaagden, veroordeelden, geïnterneerden.
- **Directe sociale omgeving:** familieleden, vrienden en andere naastbestaanden.
- **Recht:** enkel recht op vrijheid is ontnomen, hun andere rechten blijven zij behouden zo ook het recht op de hulp- en dienstverlening. Gedetineerden zijn volwaardige burgers.
- **Integraal:** hulp- en dienstverlening over verschillende levensdomeinen heen d.w.z. niet vanuit één domein maar domeinoverschrijvend
- **Kwaliteitsvol:** het gaat om efficiënte en effectieve hulp- en dienstverlening waarbij dezelfde kwaliteitsstandaard gehanteerd wordt als t.a.v. de reguliere hulp- en dienstverlening op verschillende niveaus. De hulp- en dienstverlening is op maat van de gedetineerde waarbij zij rekening houdt met vragen, behoeften en mogelijkheden van de gedetineerden alsook met de tijdsdimensie (fase van het detentieverloop en fase van persoonlijke ontwikkeling van de gedetineerde. Op niveau van de gevangenis betekent dit het aanbieden van toegankelijke hulp- en dienstverlening die afgestemd is op mekaar en op de populatie in de gevangenis.
- **Ontplooiën in de samenleving:** niet enkel gericht op re-integratie, maar ook op zelfontplooiing/ontwikkeling (tijdens detentie)

De doelstellingen van hulp- en dienstverlening zijn:

- 1° de zelfontplooiing van de gedetineerde stimuleren;
- 2° het sociale, relationele en psychische evenwicht van de gedetineerde herstellen;
- 3° de negatieve gevolgen voor de gedetineerde, veroorzaakt door en tijdens de detentie, beperken;
- 4° de integratie en participatie in de samenleving na de detentieperiode bevorderen;
- 5° een proces van herstel tussen dader, slachtoffer en samenleving stimuleren;
- 6° de kans op herval beperken.

Om de bovenstaande doelstellingen te realiseren zijn vijf opdrachten omschreven:

- 1° de uitbouw van een kwaliteitsvol en integraal hulp- en dienstverleningsaanbod;
- 2° de bekendmaking van het aanbod en het motiveren gedetineerden om er aan te participeren;
- 3° de ontwikkeling en implementatie van samenwerkingsmodellen en organisatievormen om tot een optimale inbedding en integratie van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in de gevangnissen te komen met het oog op de grootst mogelijke efficiëntie en effectiviteit van een integraal aanbod hulp- en dienstverlening;
- 4° een draagvlak creëren om hulp- en dienstverlening aan gedetineerden te organiseren bij de betrokken actoren, de belanghebbenden en de samenleving;
- 5° de implementatie, in samenwerking met de betrokken actoren, van een personeels- en organisatieontwikkelingsbeleid ter ondersteuning van de hulp- en dienstverlenende actoren.

Vanuit bovenstaande missie en visie kwam het beleidsteam tot de gezamenlijke beleidskeuzes. In de periode december 2015 – februari 2016 werden prioriteiten benoemd en uitgeschreven in actiefiches.

2.3. Strategische keuzes, operationele doelstellingen en acties 2018-2020

Op basis van de evaluatie van de actieplannen 2013-2015 en 2016-2018, het strategisch plan 2015-20 en de achterliggende missie en visie heeft het beleidsteam een aantal prioriteiten uitgedrukt voor de beleidsperiode 2018-2020. Het beleidsteam heeft vijf strategische doelstellingen vooropgesteld en heeft daar operationele doelstellingen en acties aan gekoppeld.

Het beleidsteam dacht na over een extra strategische doelstelling omtrent herstelgericht werken. We stellen vast dat verschillende domeinen hierrond werken. Omdat herstel binnen de gevangenis van leper nog niet voldoende uitgeklaard is, beslisten we dit eerder als tendens te formuleren. Binnen de gevangenis zijn we daarom met een werkgroep herstel gestart die de verschillende partners verbindt om samen na te denken hoe herstelgericht werken vorm kan krijgen binnen de gevangenis.

Strategische doelstelling 1: De hulp- en dienstverlening heeft een integraal doelgroepenbeleid ontwikkeld vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.

Het huidige aanbod wordt ingericht voor alle gedetineerden. De laatste jaren is er steeds meer een gemeenschappelijk, geïntegreerd doelgroepenbeleid vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren

worden door de gedetineerden zelf enerzijds of door de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie anderzijds. Dit betekent dat er minder ad hoc wordt gewerkt en dat zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de kenmerken van de aanwezige gedetineerden (de grote aanwezigheid van beklaagden zorgt er bijvoorbeeld voor dat projecten 'kort en krachtig' georganiseerd dienen te worden).

In de periode 2016-2018 deden we kennis op over een specifieke doelgroep - beklaagden - en werd dit steeds meer vertaald in een afgestemd en integraal aanbod. Tijdens de vorige beleidsperiode(s) werd dus voornamelijk vertrokken van de opsplitsing beklaagden/veroordeelden, nl. algemene categorieën. Op het beleidsteam in maart 2017 werd de nood om na te denken over specifieke doelgroepen of problematieken voor het eerst aangehaald. Het beleidsteam was akkoord om hiermee verder aan de slag te gaan. Een profielschets van de gedetineerden in de gevangenis van Ieper werd gemaakt en een denkoefening werd voltooid, resulterend in de werkgroep 'doelgroepenbeleid'. Op basis van een prioriteitenoefening werd gekozen om de komende beleidsperiode extra in te zetten op twee doelgroepen: gedetineerden met een (vermoeden van) een beperking en 'eerste detentie'. Ondanks het leggen van een aantal klemtonen, blijft het aanbod van de hulp- en dienstverlening voor alle gedetineerden toegankelijk.

Operationele doelstelling 1.1: De expertise over en de ondersteuning van gedetineerden met een (vermoeden van een) beperking uitbouwen.

De werkgroep 'doelgroepenbeleid' wil door deze doelgroep te detecteren en er kennis over op te doen, een aangepast zorgtraject starten vanuit de gevangenis. Elk domein kan hiertoe bijdragen.

We zijn ervan overtuigd dat deze doelgroep (sterk) vertegenwoordigd is bij de gedetineerden, maar momenteel hebben we daar lokaal weinig zicht op. Daarom willen we de komende periode kennis opdoen over deze doelgroep door de bestaande expertise/experten te consulteren en aan eigen expertiseopbouw, ieder in zijn eigen domein, te werken. Een werkgroep 'gedetineerden met een (vermoeden van een) beperking zal in het leven geroepen worden. Tot slot willen we hulpmiddelen aanreiken aan het personeel om het werken met gedetineerden met een (vermoeden van een) beperking te bevorderen, wat resulteert in een betere ondersteuning van het personeel en de doelgroep.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
1.1.1. Obra Bakken contacteren, met vraag voor overleg	CGG	Eind 2018	Verslag overleg	Personeel
1.1.2. Verkennen en eigen maken thematiek i.f.v. afbakenen doelgroep in de gevangenis van Ieper	Werkgroep	2019	Oprichten werkgroep + verslag	Personeel

1.1.3. Tools aanreiken voor personeel	Werkgroep	2020	Overzicht tools	Personeel
---	-----------	------	-----------------	-----------

Operationele doelstelling 1.2: De relevante samenwerkingspartners zetten extra in op personen die voor een eerste keer in de gevangenis verblijven.

Eerste detentie kwam tijdens de werkgroep ‘doelgroepenbeleid’ eveneens als prioriteit naar boven. Door hen een geschikt traject aan te bieden aangepast aan hun noden, willen we zoveel mogelijk vermijden dat deze gedetineerden draaideurcriminelen worden.

De bespreking van deze doelgroep maakte duidelijk dat de groep ‘personen die voor een eerste keer in de gevangenis verblijven’ een heterogene groep is, bestaande uit gedetineerden met diverse kenmerken. Een verdere uitdieping van het profiel blijkt noodzakelijk, waardoor een profielschets opgemaakt zal worden. In eerste instantie willen we deze groep niet opsplitsen en benaderen we hen op een identieke manier. Het lijkt ons echter cruciaal om deze groep in kaart te brengen, zodat in tweede instantie hulp- en dienstverlening op maat aangeboden kan worden, aangepast aan de noden van deze personen. Vervolgens zal de onthaalprocedure geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd worden. De verschillende onthaaldocumenten zullen van naderbij bekeken worden, gedetineerden en personeel worden naar hun visie op het onthaal gevraagd en goede voorbeelden uit andere gevangenissen worden bekeken en eventueel vertaald naar de gevangenis van Ieper. Tot slot gebeurt een nulmeting van de wachtlijsten, zodat nagegaan kan worden hoelang gedetineerden – en vooral personen die voor het eerst in de gevangenis verblijven – moeten wachten vooraleer ze aanspraak kunnen maken op het hulp- en dienstverleningsaanbod.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
1.2.1. Profielschets met specifieke aandacht voor personen die voor het eerst in de gevangenis verblijven	BC	Twee keer per jaar	Profielschets	Personeel
1.2.2. De onthaalprocedure evalueren en indien nodig bijsturen				Personeel
1.2.2.1. Evaluatie onthaaldocumenten (feitelijkheden)	1.2.2.1. CORT	1.2.2.1. 2019	1.2.2.1. Evaluatie	
1.2.2.2. Gedetineerden en personeel: visie onthaal bevragen (focusgroep evaluatie H&DV)	1.2.2.2. OO/BC	1.2.2.2. Jaarlijks voor planningsdag	1.2.2.2. Verslag focusgroep	
1.2.2.3. Goede voorbeelden van andere gevangenissen m.b.t. onthaal bekijken	1.2.2.3. BC	1.2.2.3. 2019	1.2.2.3. Verzameling info	
1.2.3. Nulmeting van wachtlijsten	CORT	2019	Verslag CORT	Personeel

Strategische doelstelling 2: Het draagvlak voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden wordt bestendig door de Vlaamse en justitiële partners.

Het werken aan een draagvlak voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden onder het penitentiair personeel is een blijvend gegeven. We moeten erover waken dat de Vlaamse partners zich niet gefragmenteerd profileren. Het beleidsteam wil dat het beleid zich in de praktijk vertaalt door een duidelijke profilering en goede samenwerking tussen alle actoren. De informatie over de aanwezige diensten, het aanbod en het doel van de hulpverlening moeten we daarom behouden en bestendigen.

Operationele doelstelling 2.1: De Vlaamse en justitiële medewerkers krijgen blijvend informatie met het oog op een goede toeleiding.

We streven een uniforme informatieverdeling en profilering na om een positieve beeldvorming in de hand te werken. Nieuwe medewerkers (van Justitie en de Vlaamse Gemeenschap) krijgen een introductiegesprek met betrekking tot de bestaande hulp- en dienstverlening. De onwetendheid over hulp- en dienstverlening komt de toeleiding van de gedetineerde namelijk niet ten goede. Hiervoor willen we blijvend werken aan goede samenwerkings- en verwijzingsafspraken. Alle Vlaamse en justitiële medewerkers worden op de hoogte gebracht van het volledige aanbod, waardoor ze gericht informatie kunnen verstrekken (of contact kunnen opnemen met de betrokken partner) in functie van een goede toeleiding naar een specifiek aanbod (dat afgestemd is op zijn persoonlijke situatie).

<i>Acties</i>	<i>Wie</i>	<i>Wanneer</i>	<i>Indicatoren</i>	<i>In te zetten middelen</i>
2.1.1. Introductie nieuw justitie personeel	BC	Doorlopend	Een gesprek	Personeel
2.1.2. Nieuwe structurele medewerkers H&DV krijgen een uitgebreid introductie gesprek	Domein verantwoordelijke en BC	Doorlopend	Een gesprek	Personeel
2.1.3. Verbeteren en behouden van een uniforme communicatie	CORT	Doorlopend	De communicatiekanalen (kalender, brochures, dienstmededelingen, ...)	Personeel
2.1.4. Opmaken van verwijzings- en samenwerkingsafspraken tussen de partners in functie van vlotte en uniforme verwijzing van de gedetineerden	CORT	Tweejaarlijks	Afsprakennota CORT	Personeel

Operationele doelstelling 2.2: Bij knelpunten met betrekking tot de hulp- en dienstverlening spelen we kort op de bal en zetten we de betrokken partijen rond de tafel.

Indien knelpunten gedetecteerd worden met betrekking tot de hulp- en dienstverlening spelen we kort op de bal door een overleg met de betrokken partijen in te plannen. Er wordt oplossingsgericht gewerkt met als streefdoel een meer efficiënte en vlottere samenwerking. Er wordt een cultuur gecreëerd van een open dialoog. Dit overleg komt de werking van de hulp- en dienstverlening ten goede.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
2.2.1. Signaleren van knelpunten met betrekking tot H&DV aan BC	Iedereen werkzaam in de gevangenis	Doorlopend	Een signaal	Personeel
2.2.2. Betrokken partijen uitnodigen voor een constructief overleg	BC	Indien van toepassing	Uitnodiging overleg	Personeel
2.2.3. Een oplossingsgericht overleg vindt plaats	De betrokken partijen	Indien van toepassing	Verslag overleg	Personeel
2.2.4. Opvolgen van de eventuele nieuwe/gemaakte afspraken	CORT	Indien van toepassing	Verslag CORT	Personeel

Strategische doelstelling 3: De directe sociale omgeving van gedetineerden is waar mogelijk betrokken bij het hulp- en dienstverleningsaanbod in de gevangenis van leper.

Het onderhouden en bevorderen van contacten met de directe sociale omgeving (DSO) is belangrijk met het oog op re-integratie. In de gevangenis van leper bestaat ongeveer 80 procent van de populatie uit beklagden. Dit betekent in veel gevallen dat de gedetineerden slechts een korte periode in de gevangenis verblijven. Daarom willen wij de directe sociale omgeving waar mogelijk betrekken bij het hulp- en dienstverleningsaanbod, zowel bij de individuele trajecten als bij het groepsaanbod. In eerste instantie leggen we de focus op toegelaten bezoekers van gedetineerden. In tweede instantie blijven we uiteraard aandacht hebben voor DSO in de ruime zin van het woord. De bedoeling van de initiatieven is het behouden en versterken van het sociale netwerk rond de gedetineerden. De nieuwe infrastructuur biedt mogelijk kansen om initiatieven waarbij de bezoekers worden betrokken structureel in te bedden.

Operationele doelstelling 3.1: Activiteiten en initiatieven ten aanzien van de directe sociale omgeving vinden plaats.

Nieuwe en bestaande initiatieven ten aanzien van DSO worden georganiseerd en geëvalueerd. Waar nodig zullen de genomen initiatieven bijgestuurd worden. De bedoeling is om activiteiten te ontwikkelen die structureel ingebed kunnen worden in de gevangenis van Ieper.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
3.1.1. Activiteiten en initiatieven worden gepland	CORT	Oktober 2018	Jaarplanning	Personeel Werkingsmiddelen
3.1.2. Activiteiten en initiatieven worden uitgevoerd	CORT	2019	Geplande activiteiten	Personeel Werkingsmiddelen
3.1.3. Evaluatie van de uitgevoerde initiatieven	CORT	2019	Verslag evaluatie	Personeel
3.1.4. Bijsturen van genomen initiatieven	CORT	2019	Overzicht bijsturingen	Personeel

Operationele doelstelling 3.2: Mogelijkheden tot het meer betrekken van de DSO verkennen binnen de context van de gevangenis van Ieper.

We zijn ons bewust van de cruciale rol dat DSO speelt bij de re-integratie van de gedetineerden. We willen daarom de mogelijkheden verkennen om DSO meer te betrekken binnen de context van de gevangenis van Ieper. Dit gaan we doen door de checklist die bovenlokaal opgemaakt werd door beleidscoördinatoren naast de huidige werking en het aanbod van de gevangenis van Ieper te leggen. We kijken na welke zaken haalbaar zijn en op basis van deze oefening zullen we quick wins detecteren en keuzes maken voor toekomstige acties.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
3.2.1. Checklist DSO naast huidige werking leggen	Beleidsteam	2019	Verslag beleidsteam	Personeel
3.2.2. Quick wins detecteren en keuzes maken	CORT	2019	Verslag CORT	Personeel Werkingsmiddelen

Doelstellingen in het kader van de tijdelijke sluiting van de gevangenis van leper, mogelijk van toepassing voor de komende periode 2018-20.

In het Masterplan III worden uitbreidingswerken (meer celcapaciteit) voorzien voor de gevangenis van leper. Er is een principiële beslissing genomen om de gevangenis tijdens de werkzaamheden van Masterplan III te sluiten. Tijdens het schrijven van dit actieplan is er geen duidelijkheid over de start van de werkzaamheden en dus de tijdelijke sluiting. Doordat we momenteel niet weten wanneer de werken starten, kunnen we bij de volgende strategische doelstellingen (vier en vijf) niet spreken over exacte data. Daarom kozen we er - zoals eerder geschreven - voor de tijdelijke sluiting op te delen in zes periodes. Deze periodes gaan pas van start eens de startdatum van de werken officieel wordt gecommuniceerd. De volgende strategische en operationele doelstellingen zijn van toepassing op de periodes sluiting – voorbereiding heropstart.

Strategische doelstelling 4: We bereiden de tijdelijke sluiting van de gevangenis van leper voor.

Ondanks de onduidelijkheid over de timing van de tijdelijke sluiting van de gevangenis van leper vinden we het belangrijk om datgene wat op ons af komt goed voor te bereiden. Het doel van het beleidsteam is namelijk de huidige werking te behouden (en te motiveren) tot de tijdelijke sluiting van de gevangenis van leper. Vervolgens hopen we dat de heropstart zo vlot mogelijk verloopt en dat we vanuit de hulp- en dienstverlening ‘klaar’ zijn bij heropening. Daarom willen we de verwachtingen van de lokale hulp- en dienstverleners ten aanzien van het beleidsteam in kader van de tijdelijke sluiting in kaart brengen en in dialoog gaan met de werkgevers van de structurele partners.

Operationele doelstelling 4.1: De verwachtingen van de lokale hulp- en dienstverleners ten aanzien van het beleidsteam in kader van de tijdelijke sluiting in kaart brengen.

De tijdelijke sluiting van de gevangenis van leper creëert vragen en onzekerheden. We vinden het daarom belangrijk om in gesprek te gaan met de lokale structurele partners zodat hun verwachtingen ten aanzien van het beleidsteam gekend zijn. Deze verwachtingen zullen gebundeld worden en in de mate van het mogelijke in rekening worden gebracht bij het voorbereiden van de tijdelijke sluiting van leper.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
4.1.1. Gesprek met lokale partners m.b.t. verwachtingen naar beleidsteam	BC (inhoudelijke voorbereiding door BT)		Gesprek	Personeel
4.1.2. Bundelen van de verwachtingen en nagaan in welke mate	BT		Verslag	Personeel

er rekening mee gehouden kan worden				
4.1.3. Stappenplan	BT		Stappenplan	Personeel

Operationele doelstelling 4.2: Het beleidsteam gaat de dialoog aan met de werkgevers van structurele partners.

Wanneer er duidelijkheid is over de start van de werken, gaan we in dialoog met de werkgevers van de structurele partners. Enerzijds willen we hen informeren over de stand van zaken in kader van de tijdelijke sluiting en het plan van aanpak. Anderzijds willen we graag zicht hebben op hoe de verschillende organisaties omgaan met de tijdelijke sluiting en welke vragen/verwachtingen er leven. Het is hierbij essentieel geen partners over het hoofd te zien, waardoor we in eerste instantie alle structurele partners in kaart brengen.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
4.2.1. In kaart brengen van de structurele partners	BT		Overzicht structurele partners	Personeel
4.2.2. Organiseren van een informatievergadering voor de werkgevers	BT		Informatievergadering	Personeel
4.2.3. Gesprek per organisatie	BC (inhoudelijke voorbereiding door BT)		Verslag	Personeel

Strategische doelstelling 5: De huidige samenwerkingsverbanden tussen de hulp- en dienstverleners blijven intact tijdens de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper.

Tijdens de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper streven we ernaar de structurele partners blijvend op de hoogte te houden en openheid te creëren. We zijn toegankelijk en houden de partners betrokken, zodat de opstart zo vlot mogelijk kan verlopen.

Operationele doelstelling 5.1: Communicatie voorzien over de stand van zaken van de verbouwingswerken.

Tijdens de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper communiceren we naar de structurele partners over de stand van zaken van de verbouwingswerken. Dit doen we door regelmatig te e-mailen naar alle structurele partners en op geregelde tijdstippen fysiek samen te komen met het beleidsteam.

Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren	In te zetten middelen
5.1.1. Regelmatige schriftelijke communicatie naar de partners	BC	Regelmatig	E-mail	Personeel
5.1.2. Fysiek samenkomen van beleidsteam	BT	Twee keer per jaar	Verslag	Personeel

3. Samenvatting actieplan gevangenis leper 2018-2020

Strategische doelstelling 1: De hulp- en dienstverlening heeft een integraal doelgroepenbeleid ontwikkeld vanuit de noden en behoeften zoals ze ervaren worden door de gedetineerden en de partners van de Vlaamse Gemeenschap/Justitie.				
Operationele doelstellingen	Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren
OD 1.1 De expertise over en de ondersteuning van gedetineerden met een (vermoeden van) een beperking uitbouwen.	1.1.1. Obra Bakken contacteren, met vraag voor overleg	CGG	Eind 2018	Verslag overleg
	1.1.2. Verkennen thematiek i.f.v. afbakenen doelgroep in de gevangenis van leper	Werkgroep	2019	Oprichten werkgroep + verslag
	1.1.3. Tools aanreiken voor personeel	Werkgroep	2020	Overzicht tools
OD 1.2 De relevante samenwerkingspartners zetten extra in op personen die voor een eerste keer in de gevangenis verblijven.	1.2.1. Profielchets met specifieke aandacht voor personen die voor het eerst in de gevangenis verblijven	BC	Twee keer per jaar	Profielchets
	1.2.2. De onthaalprocedure evalueren en indien nodig bijsturen. 1.2.2.1. Evaluatie onthaaldocumenten (feitelijkheden)	1.2.2.1. CORT	1.2.2.1. 2019	1.2.2.1. Evaluatie

	<p>1.2.2.2. Gedetineerden en personeel: visie onthaal bevragen (focusgroep evaluatie H&DV)</p> <p>1.2.2.3. Goede voorbeelden van andere gevangenen m.b.t. onthaal bekijken</p>	<p>1.2.2.2. OO/BC</p> <p>1.2.2.3. BC</p>	<p>1.2.2.2. Jaarlijks voor planningsdag</p> <p>1.2.2.3. 2019</p>	<p>1.2.2.2. Verslag focusgroep</p> <p>1.2.2.3. Verzameling info</p>
	<p>1.2.3. Nulmeting van wachtlijsten</p>	<p>CORT</p>	<p>2019</p>	<p>Verslag CORT</p>

Strategische doelstelling 2:

Het draagvlak voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden wordt bestendig door de Vlaamse en justitiële partners.

Operationele doelstellingen	Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren
<p>OD 2.1 De Vlaamse en justitiële medewerkers krijgen blijvend informatie met het oog op een goede toeleiding.</p>	<p>2.1.1. Introductie nieuw justitie personeel</p>	<p>BC</p>	<p>Doorlopend</p>	<p>Een gesprek</p>
	<p>2.1.2. Nieuwe structurele medewerkers H&DV krijgen een uitgebreid introductie gesprek</p>	<p>Domein verantwoordelijke en BC</p>	<p>Doorlopend</p>	<p>Een gesprek</p>
	<p>2.1.3. Verbeteren en behouden van een uniforme communicatie</p>	<p>CORT</p>	<p>Doorlopend</p>	<p>De communicatiekanalen (kalender, brochures, dienstmededelingen, ...)</p>

	2.1.4. Opmaken van verwijzings- en samenwerkingsafspraken tussen de partners in functie van vlotte en uniforme verwijzing van de gedetineerden	CORT	Tweejaarlijks	Afsprakennota CORT
OD 2.2 Bij knelpunten met betrekking tot de hulp- en dienstverlening spelen we kort op de bal en zetten we de betrokken partijen rond de tafel.	2.2.1. Signaleren van knelpunten met betrekking tot H&DV aan BC	Iedereen werkzaam in de gevangenis	Doorlopend	Een signaal
	2.2.2. Betrokken partijen uitnodigen voor een constructief overleg	BC	Indien van toepassing	Uitnodiging overleg
	2.2.3. Een oplossingsgericht overleg vindt plaats	De betrokken partijen	Indien van toepassing	Verslag overleg
	2.2.4. Opvolgen van de eventuele nieuwe/gemaakte afspraken	CORT	Indien van toepassing	Verslag CORT

Strategische doelstelling 3:

De directe sociale omgeving van gedetineerden is waar mogelijk betrokken bij het hulp- en dienstverleningsaanbod in de gevangenis van Ieper.

Operationele doelstellingen	Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren
OD 3.1 Activiteiten en initiatieven ten aanzien van de directe	3.2.1. Activiteiten en initiatieven worden gepland	CORT	Oktober 2018	Jaarplanning

sociale omgeving vinden plaats.	3.2.2. Activiteiten en initiatieven worden uitgevoerd	CORT	2019	Geplande activiteiten
	3.2.3. Evaluatie van de uitgevoerde initiatieven	CORT	2019	Verslag evaluatie
	3.2.4. Bijsturen van genomen initiatieven	CORT	2019	Overzicht bijsturingen
OD 3.2 Mogelijkheden tot het meer betrekken van de DSO verkennen binnen de context van de gevangenis van Ieper.	3.2.1. Checklist DSO naast huidige werking leggen	Beleidsteam	2019	Verslag beleidsteam
	3.2.2. Quick wins detecteren en keuzes maken	CORT	2019	Verslag CORT

Strategische doelstelling 4:

We bereiden de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper voor.

Operationele doelstellingen	Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren
OD 4.1 De verwachtingen van de lokale hulp- en dienstverleners ten aanzien van het beleidsteam in kader van de tijdelijke sluiting in kaart brengen.	4.1.1. Gesprek met lokale partners m.b.t. verwachtingen naar beleidsteam	BC (inhoudelijke voorbereiding door BT)		Gesprek
	4.1.2. Bundelen van de verwachtingen en nagaan in welke mate er rekening mee gehouden kan worden	BT		Verslag

	4.1.3. Stappenplan	BT		Stappenplan
OD 4.2 Het beleidsteam gaat de dialoog aan met de werkgevers van structurele partners.	4.2.1. In kaart brengen van de structurele partners	BT		Overzicht structurele partners
	4.2.2. Organiseren van een informatievergadering voor de werkgevers	BT		Informatievergadering
	4.2.3. Gesprek per organisatie	BC (inhoudelijke voorbereiding door BT)		Verslag

Strategische doelstelling 5:

De huidige samenwerkingsverbanden tussen de hulp- en dienstverleners blijven intact tijdens de tijdelijke sluiting van de gevangenis van Ieper.

Operationele doelstellingen	Acties	Wie	Wanneer	Indicatoren
OD 5.1 Communicatie voorzien over de stand van zaken van de verbouwingen.	5.1.1. Regelmatige schriftelijke communicatie naar de partners	BC	Regelmatig	E-mail
	5.1.2. Fysiek samenkomen van beleidsteam	BT	Twee keer per jaar	Verslag